

Uitsluitingspolitiek

P&V Groep

01/01/2025

(Deze versie vervangt alle eerdere versies)

Inleiding	3
Doel	3
Toepassingsgebied	3
Doelstellingen	3
Negatieve Screeningcriteria	4
Uitsluitingen gebaseerd op activiteit	4
Uitsluitingen gebaseerd op gedrag	9
Uitsluitingen van staatsobligaties	10
Normatieve screeningcriteria	12
Governance	13
Data	13
Uitzonderingen	13
Implementatie	13
Herziening	13
Rapportering en transparantie	14
Annex I – Uitsluitingstabel	15

Inleiding

Doel

Als coöperatieve verzekeringsmaatschappij zetten wij ons in voor een duurzamere wereld door onze negatieve impact te verminderen en de hoogste ethische normen te garanderen. Het doel van dit uitsluitingsbeleid is om onze benadering van filtering te formaliseren. Filtering betekent het toepassen van regels gebaseerd op gedefinieerde ESG-criteria die bepalen of een investering is toegestaan in ons investeringsuniversum. Door de negatieve maatschappelijke impact van onze investeringsbeslissingen te verminderen, streven we ernaar ervoor te zorgen dat onze investeringen in lijn zijn met onze duurzaamheidswaarden, de belangen van de verzekerden beschermen en bijdragen aan positieve maatschappelijke resultaten.

Dit document beschrijft de regels die we toepassen bij filtering, gebaseerd op gedefinieerde ESG-criteria, die ons besluitvormingsproces begeleiden om investeringen uit ons investeringsuniversum uit te sluiten. Ons uitsluitingsbeleid bevat twee soorten filtering:

- Negatieve filter: we passen filters toe op een universum van effecten, emittenten, investeringen, sectoren of andere financiële instrumenten om ze uit te sluiten, op basis van hun slechte prestaties op ESG-factoren in vergelijking met hun branchegenoten of specifieke milieu-, sociale of governancecriteria. Dit omvat de uitsluiting van bepaalde producten, diensten, regio's, landen of bedrijfspraktijken.
- Normatieve filter: we passen filters toe op een universum van effecten, emittenten, investeringen, sectoren of andere financiële instrumenten op basis van minimale praktijknormen die zijn afgestemd op internationaal erkende normen.

Toepassingsgebied

Dit uitsluitingsbeleid is van toepassing op alle directe investeringen.

Als een emittent is uitgesloten, zijn alle gerelateerde instrumenten (bijvoorbeeld aandelen, obligaties, derivaten van de respectieve bedrijven) uitgegeven door deze partij betrokken. Dit beleid is van toepassing op P&V Verzekeringen en de bijbehorende entiteiten vanaf 1 januari 2025 en vervangt alle eerdere versies.

Voordat we investeren in fondsen beheerd door externe vermogensbeheerders, voeren we een grondige due diligence uit op de uitsluitingsbeleid van de beheerders. Deze beoordeling richt zich op hoe de beheerder ESG-uitsluitingen integreert en of hun beleid in overeenstemming is met ons eigen uitsluitingsbeleid. Alleen beheerders met een sterke betrokkenheid bij verantwoord uitsluitingsbeleid zullen worden geselecteerd.

Doelstellingen

Door de implementatie van dit ESG-uitsluitingsbeleid streven we drie doelstellingen na:

- Afstemming met onze waarden: het uitsluitingsbeleid versterkt de afstemming met onze waarden en die van onze belanghebbenden, door een engagement te tonen voor ethische en verantwoordelijke praktijken.
- Negatieve impact vermijden: door investeringen met activiteiten of gedragingen die als schadelijk worden beschouwd uit te sluiten, proberen we de negatieve impact die onze investeringen kunnen hebben op het milieu en de samenleving als geheel te minimaliseren.
- Risico's minimaliseren: blootstelling aan controversiële activiteiten, slechte governancepraktijken of onethisch gedrag kan een negatieve invloed hebben op de waarde van de investering door reputatieschade, regelgevingsrisico's en operationele of toeleveringsketen verstoringen.

Negatieve Screeningcriteria

Uitsluitingen gebaseerd op activiteit

Deze uitsluitingen zijn van toepassing op bedrijven waarin geïnvesteerd wordt en die betrokken zijn bij schadelijke activiteiten, of op bedrijven die producten of diensten leveren die deze activiteiten mogelijk maken. Het investeringsteam mag geen aanvullende investeringen doen in bedrijven die de volgende activiteiten uitvoeren.

Wapens

Er is een sectorovereenkomst om controversiële wapens (landmijnen, clusterbommen, chemische, biologische wapens, witte fosfor, wapens met verarmd uranium en kernwapens) uit het investeringsuniversum uit te sluiten. Deze investeringen zouden bijdragen aan de schending van internationale normen en verdragen met betrekking tot het gebruik, de opslag, de productie en de overdracht van de respectieve soorten controversiële wapensystemen. Voor betrokkenheid bij controversiële wapens hanteren wij een blootstellingsdrempel van 0%.

De uitsluiting van de sector van conventionele wapens wordt meer besproken sinds de Russische invasie van Oekraïne, omdat er behoefte is aan wapens om nationale grenzen te verdedigen en de functie die wapens hebben om te voorkomen dat landen worden aangevallen. Echter, de wapenindustrie wordt gekenmerkt door praktijken van niet-transparantie en corruptie, en er is geen manier om te garanderen dat wapens alleen voor defensieve doeleinden worden gebruikt. Omdat onze strategie sterk gericht is op het bijdragen aan positieve maatschappelijke resultaten, is uitsluiting noodzakelijk om in lijn te zijn met het Duurzaam Ontwikkelingsdoel 16 van de Verenigde Naties, dat vrede, gerechtigheid en sterke instellingen ondersteunt, en streeft naar een significante vermindering van alle vormen van geweld en de bijbehorende sterftecijfers overall. Voor betrokkenheid bij conventionele wapens en vuurwapens hanteren wij een blootstellingsdrempel van 5%.

Betrokken Activiteiten:

- *Controversiële wapens: Betrokkenheid van het bedrijf bij de productie van complete wapensystemen, leveringsplatforms of componenten van clusterbommen; productie van complete wapensystemen of componenten van landmijnen en biologische of chemische wapens; productie van wapens met verarmd uranium, verblindende laserwapens, brandwapens of wapens met niet-detecteerbare fragmenten; of indirecte betrokkenheid door eigendomsbanden met bedrijven die bij dergelijke producten betrokken zijn..*
- *Kernwapens: Betrokkenheid van het bedrijf bij de productie van kernwapens, exclusieve en dual-use leveringsplatforms die dergelijke producten kunnen leveren, componenten voor dergelijke producten, diensten geleverd voor dergelijke producten, of indirecte betrokkenheid door eigendomsbanden met bedrijven die bij dergelijke producten betrokken zijn.*
- *Conventionele wapens: Betrokkenheid van het bedrijf bij de productie van conventionele wapens, componenten voor dergelijke producten, ondersteunende systemen en diensten voor wapens, of indirecte betrokkenheid door eigendomsbanden met bedrijven die bij dergelijke producten betrokken zijn.*
- *Vuurwapens: Betrokkenheid van het bedrijf bij de productie, groothandel of detailhandel van vuurwapens en munitie voor civiel gebruik. Bedrijven die betrokken zijn bij de productie van generieke of dual-use componenten voor wapensystemen, militair materieel (zoals uniformen, schoenen, voedsel), ondersteunende voertuigen zonder offensieve capaciteit en grondstoffen zijn uitgesloten van dit filter. Deze beperkingen zijn van toepassing op bedrijfsblootstellingen. De financiering van defensieve militaire uitgaven door instrumenten uitgegeven door overheidsinstanties kan in aanmerking komen.*

Bedrijven die betrokken zijn bij de productie van generieke of dual-use componenten voor wapensystemen, militair materieel (zoals uniformen, schoenen, voedsel), ondersteunende voertuigen zonder offensieve capaciteit en grondstoffen zijn uitgesloten van dit filter. Deze beperkingen zijn van toepassing op bedrijfsblootstellingen. De financiering van defensieve militaire uitgaven door instrumenten uitgegeven door overheidsinstanties kan in aanmerking komen.

Thermische steenkoolwinning

Steenkool is de fossiele brandstof met de hoogste koolstofintensiteit en de grootste enkele bron van kooldioxide (CO₂)-emissies. Het scenario van netto-nulemissies tegen 2050 vereist een wereldwijde vermindering van de elektriciteitsproductie uit thermische steenkool met ongeveer 55% tegen 2030 ten opzichte van de niveaus van 2022, en een volledige eliminatie tegen 2040. Voor betrokkenheid bij de winning van thermische steenkool hanteren wij een blootstellingsdrempel van 0%.

Betrokken activiteiten: Bedrijfsbetrokkenheid bij de winning van thermische steenkool (inclusief bruinkool, bitumineuze steenkool, antraciet en stoomkolen) en de verkoop ervan aan externe partijen. Het sluit inkomsten uit metallurgische steenkool uit; steenkool gewonnen voor interne energieopwekking (bijv. in het geval van verticaal geïntegreerde energieproducenten); interne bedrijfsverkopen van gewonnen thermische steenkool; en inkomsten uit steenkoolhandel.

Om de financiering van bedrijven in transitie te vergemakkelijken, komen investeringen met een betrokkenheid boven de drempel in aanmerking voor investering als aan een van de volgende criteria wordt voldaan, om de transitie mogelijk te maken::

- Het instrument is een obligatie die is gewijd aan de financiering van de transitie naar een duurzamer bedrijfsmodel.
- Het onderliggende bedrijf heeft een SBTi-doelstelling vastgesteld die ruim onder de 2°C of 1,5°C ligt of heeft een SBTi-verbintenis "Business Ambition for 1.5°C".
- Het onderliggende bedrijf haalt meer dan 50% van zijn inkomsten of investeringsuitgaven uit aan de taxonomie gealigneerde activiteiten.

Elektriciteitsproductie

In de sector van elektriciteitsproductie sluiten we de productie van elektriciteit uit thermische steenkool uit, omdat steenkool de grootste enkele bron van kooldioxide (CO₂)-emissies is en de fossiele brandstof met de hoogste koolstofintensiteit gedurende zijn hele levenscyclus. Het scenario van netto-nulemissies tegen 2050 vereist een wereldwijde vermindering van de elektriciteitsproductie uit steenkool met ongeveer 55% tegen 2030 ten opzichte van de niveaus van 2022, en een volledige eliminatie tegen 2040. In lijn met onze benadering van betrokkenheid bij conventionele olie, sluiten we ook de productie van elektriciteit op basis van vloeibare brandstoffen uit. Voor betrokkenheid bij elektriciteitsproductie hanteren wij een blootstellingsdrempel van 5%.

Betrokken activiteiten: Bedrijfsbetrokkenheid bij de productie van elektriciteit uit thermische steenkool of op basis van vloeibare brandstoffen.

Om de financiering van bedrijven in transitie te vergemakkelijken, komen investeringen met een betrokkenheid boven de drempel in aanmerking voor investering als aan een van de volgende criteria wordt voldaan, om de transitie mogelijk te maken:

- Het instrument is een obligatie die is gewijd aan de financiering van de transitie naar een duurzamer bedrijfsmodel.
- Het hebben van een SBTi-doelstelling vastgesteld die ruim onder de 2°C of 1,5°C ligt of het hebben van een SBTi-verbintenis "Business Ambition for 1.5°C".
- Het hebben van een koolstofintensiteit die in lijn is met het doel van 1,5°C (bijvoorbeeld, TPI: 0,348 tCO₂e/MWh in 2023, of een andere op wetenschap gebaseerde evaluatie van afstemming).
- Meer dan 50% van zijn inkomsten of investeringsuitgaven halen uit bijdragende activiteiten.

Onconventionele olie en gas

Onconventionele olie- en gasactiviteiten verwijzen naar methoden voor het winnen van koolwaterstoffen die afwijken van traditionele verticale putwinning. Dit omvat processen zoals het winnen van olie uit teerzanden en het gebruik van hydraulische fracturering in schalieolie- en gasvelden. We beschouwen ook olie- en gasactiviteiten in het Arctische gebied als onconventioneel.

De winning en verwerking van teerzanden hebben aanzienlijke milieueffecten. Om bruikbare olie uit teerzanden te winnen, is het vaak nodig om de lagen grond en vegetatie te verwijderen, waardoor het landschap wordt vernietigd en natuurlijke habitats worden uitgeroeid. Dit produceert ook residubekkens die een giftige mix van zware metalen en koolwaterstoffen bevatten die voortkomen uit het proces van bitumen scheiding. Inheemse gemeenschappen uitend zorgen over de impact van teerzandoperaties op hun land en levensstijl, vanwege de risico's van lekkages uit residubekkens en de ontbossing die nodig is voor deze mijnbouwactiviteit. Het winnen van olie uit teerzanden is ook zeer energie-intensief en draagt bij aan de uitstoot van broeikasgassen, wat in strijd is met onze inspanningen om klimaatverandering tegen te gaan. Bovendien hebben deze projecten hoge productiekosten en een verhoogd risico op gestrande activa, wat leidt tot een hoog waarderingsrisico van de investering.

Hydraulische fracturering, of fracking, is een methode voor het winnen van olie en gas dat vastzit in rotsformaties zoals schalie. Het bestaat uit het pompen van grote hoeveelheden water in een put onder hoge druk, samen met zand en chemicaliën. Het fractureringsproces is controversieel vanwege de negatieve impact op het milieu. Het gebruikt enorme hoeveelheden water, die tegen aanzienlijke milieukosten naar de locatie moeten worden vervoerd, schaliegasputten lekken aanzienlijke hoeveelheden methaan en er is luchtvervuiling door affakkelen, wanneer overtollig gas wordt verbrand.

Exploratie en boringen naar olie en gas in het Arctische gebied zijn controversiële activiteiten vanwege de potentiële milieurisico's en hun effecten op inheemse gemeenschappen. Het delicate ecosysteem van het Arctische gebied is kwetsbaar voor olielekken, wat langdurige bedreigingen vormt voor de fauna en het milieu in een ecosysteem dat al steeds fragieler wordt door de effecten van klimaatverandering. Bovendien wonen veel inheemse gemeenschappen in het Arctische gebied en zijn afhankelijk van de natuurlijke hulpbronnen om te overleven. Activiteiten zoals olieboringen en exploratie kunnen traditionele jacht- en vispraktijken verstoren, wat een negatieve invloed heeft op het welzijn van lokale gemeenschappen. Bovendien hebben deze projecten hoge productiekosten en een verhoogd risico op gestrande activa, wat leidt tot een hoog waarderingsrisico van de investering.

Voor betrokkenheid bij onconventionele olie en gas hanteren wij een blootstellingsdrempel van 0%.

Betrokken activiteiten:

- *Bedrijfsbetrokkenheid bij het bezit van bewezen reserves (IP) van onconventionele olie en gas. Dit wordt berekend als de som van schalieoliereserves, schaliegasreserves en bitumineuze schalie- en teerzandreserves die door het bedrijf worden gehouden.*
- *Bedrijfsbetrokkenheid bij inkomsten (gerapporteerd of geschat) gerelateerd aan de productie van Arctisch gas. De definitie van het Arctische gebied is geografisch en omvat productieactiviteiten ten noorden van de breedtegraad 66,5. Dit omvat offshore- of onshoreproductie van gas.*
- *Bedrijfsbetrokkenheid bij inkomsten (gerapporteerd of geschat) gerelateerd aan de productie van Arctische olie. De definitie van het Arctische gebied is geografisch en omvat productieactiviteiten ten noorden van de breedtegraad 66,5. Dit omvat offshore- of onshoreproductie van olie.*
- *Bedrijfsbetrokkenheid bij inkomsten (gerapporteerd of geschat) gerelateerd aan onconventionele olie en gas volgens de definitie van Febelfin. Dit omvat inkomsten uit teerzanden, bitumineuze schalie (kerogeenrijke afzettingen), schaliegas, schalieolie, steenkoolaaggas, steenkoolmethaan en onshore/offshore activiteiten in het Arctische gebied.*

Conventionele olie en gas

De verbranding van fossiele brandstoffen, inclusief conventionele olie en gas, is een belangrijke bijdrage aan klimaatverandering vanwege de uitstoot van kooldioxide en andere broeikasgassen. Dit is niet in overeenstemming met ons engagement om klimaatverandering tegen te gaan. Deze activiteiten stellen ons bloot aan verschillende risico's die een sterk negatieve invloed kunnen hebben op de waarde van onze investeringen. De toenemende regelgevende controle en toekomstige potentiële regelgeving gericht op het verminderen van broeikasgasemissies vormen transitie- en gestrande activa risico's voor investeringen in conventionele olie en gas. Voor betrokkenheid bij conventionele olie en gas hanteren wij een blootstellingsdrempel van 5%.

Betrokken activiteiten:

- *Bedrijfsbetrokkenheid bij de productie van conventionele olie en gas volgens de definitie van Febelfin. Dit omvat inkomsten uit de productie van conventionele olie en gas, in diep water, ondiep water en andere onshore/offshore.*
- *Bedrijfsbetrokkenheid bij activiteiten gerelateerd aan olie en gas, inclusief distributie/detailhandel, apparatuur en diensten, winning en productie, petrochemische producten, pijpleidingen en transport en raffinage, maar exclusief de productie en verkoop van biobrandstoffen en handelsactiviteiten.*

Bedrijven komen in aanmerking voor investering als aan een van de volgende criteria wordt voldaan, om de transitie mogelijk te maken:

- Het onderliggende bedrijf heeft een SBTi-doelstelling vastgesteld die ruim onder de 2°C of 1,5°C ligt of heeft een SBTi-verbintenis "Business Ambition for 1.5°C".
- Het onderliggende bedrijf haalt meer dan 15% van zijn inkomsten of investeringsuitgaven uit bijdragende activiteiten..

Tabak

Tabaksproducten zijn bekend om hun schadelijke effecten op de gezondheid vanwege de vele giftige en kankerverwekkende stoffen die ze bevatten. Op een breder niveau brengen de resulterende schadelijke effecten aanzienlijke kosten met zich mee voor de samenleving. De mensen die het meest worden getroffen door tabaksgebruik zijn vaak de meest kwetsbare leden van de samenleving, zoals mensen met een laag inkomen. Naast de schadelijke gevolgen voor gezondheid en economie, wordt de toeleveringsketen van de tabaksindustrie geassocieerd met schendingen van mensenrechten, waaronder kinderarbeid. Voor betrokkenheid bij de productie van tabak hanteren wij een blootstellingsdrempel van 0%. Voor activiteiten gerelateerd aan tabak hanteren wij een blootstellingsdrempel van 5%.

Betrokken activiteiten: Bedrijfsbetrokkenheid bij de productie, distributie of detailhandel van tabaksproducten, als licentiehouders van tabaksmerken, als leverancier van tabaksproducten of indirecte betrokkenheid door eigendomsbanden met bedrijven die bij dergelijke producten of diensten betrokken zijn. De waarde is "Waar" als een of meer van de onderliggende betrokkenheidsfactoren "Waar" zijn. Tabaksproducten omvatten producten die nicotine bevatten, inclusief traditionele en alternatieve tabaksproducten.

Kansspelen

We voegen een uitsluiting van investeringen toe voor gokken omdat we de potentiële ethische zorgen en de sociale impact die met deze industrie gepaard gaan erkennen. Gok- en wedactiviteiten kunnen sterk negatieve effecten hebben op individuen, gezinnen en gemeenschappen. Ze brengen vaak een risico op verslaving, financiële druk en andere sociale problemen zoals zelfmoord met zich mee. Deze beslissing weerspiegelt ons engagement voor ethische investeringen en onze erkenning van bredere sociale verantwoordelijkheden die gepaard gaan met financiële beslissingen. Voor betrokkenheid bij gokken hanteren wij een blootstellingsdrempel van 5%.

Betrokken activiteiten: Bedrijfsbetrokkenheid bij gokactiviteiten, inclusief online of mobiele gokspellen, en ondersteunende activiteiten.

Volwassenenentertainment

Volwassenenentertainment roept een aantal ethische overwegingen op die een negatieve impact op de samenleving kunnen hebben. Het kan zorgen baren over uitbuiting, objectivering en de potentiële schadelijke effecten op individuen en relaties. Andere zorgen zijn dat het materiaal de ondergeschiktheid van (vrouwen)mannen laat zien. Voor deze betrokkenheid hanteren wij een blootstellingsdrempel van 5%.

Betrokken activiteiten: Bedrijfsbetrokkenheid bij gokactiviteiten, inclusief online of mobiele gokspellen, en ondersteunende activiteiten.

Palmolie

Palmolie wordt om verschillende redenen als controversieel beschouwd. De productie van palmolie is een belangrijke oorzaak van ontbossing, omdat bossen worden gekapt om plaats te maken voor oliepalimplantages, wat leidt tot het verlies van leefgebied voor bedreigde soorten en een sterk negatieve impact heeft op de biodiversiteit. Deze omzetting van regenwoud in plantages stoot ook grote hoeveelheden koolstofemissies uit in de lucht, wat bijdraagt aan klimaatverandering. De productie van palmolie heeft ook een negatieve sociale impact, omdat het wordt geassocieerd met corruptie, gedwongen uitzettingen en landroof. Het heeft conflicten veroorzaakt met lokale gemeenschappen, inclusief inheemse volkeren. Bovendien zijn er gezondheidszorgen verbonden aan palmolie, omdat het een hoog gehalte aan verzadigde vetten bevat, wat schadelijk is voor de cardiovasculaire gezondheid. Voor betrokkenheid bij palmolie hanteren wij een blootstellingsdrempel van 5%.

Betrokken activiteiten: Bedrijfsbetrokkenheid bij de productie of distributie van palmolie.

Uitsluitingen gebaseerd op gedrag

Controverses

Deze uitsluitingscategorie heeft betrekking op de betrokkenheid van een bedrijf bij incidenten met negatieve implicaties op milieu-, sociaal en governancegebied (ESG). Een ESG-controverse wordt gedefinieerd als een gebeurtenis of een voortdurende situatie waarin de activiteiten en/of producten van het bedrijf een negatieve impact zouden hebben op het milieu, de samenleving en/of de governance. De beoordelingen van controverses zijn bedoeld om het reputatie-/merkrisico van bedrijven te meten op basis van vermeende betrokkenheid bij activiteiten met een negatieve impact, zoals gerapporteerd door de media, niet-gouvernementele organisaties (NGO's), maatschappelijke groeperingen, de academische wereld, regelgevers en andere belanghebbenden.

Een geval kan een eenmalige gebeurtenis zijn, zoals een lekkage, een ongeval of een regelgevende actie, of een reeks nauw verwante gebeurtenissen of beschuldigingen, zoals boetes voor gezondheid en veiligheid in dezelfde faciliteit, meerdere beschuldigingen van concurrentiebeperkend gedrag met betrekking tot dezelfde productlijn, meerdere gemeenschapsprotesten op dezelfde locatie of meerdere individuele rechtszaken die hetzelfde type discriminatie beweren.

Bedrijven die worden bevonden een zeer ernstige lopende controverse met directe betrokkenheid te hebben, worden uitgesloten van investeringen.

Goede governance

De Europese verordening inzake duurzaamheidsgerelateerde openbaarmakingseisen in de financiële sector (SFDR) vereist dat producten die als artikel 8-producten zijn geclassificeerd, niet investeren in (de effecten uitgegeven door) bedrijven die geen goede governancepraktijken volgen. We gebruiken de MSCI-governancepijlerscore die een beoordeling biedt van de risico's en beheerspraktijken met betrekking tot corporate governance en bedrijfsvoering. De score is gebaseerd op de som van de aftrekken afgeleid van de belangrijkste indicatoren die zijn opgenomen in de thema's corporate governance (inclusief de raad van bestuur, beloning, eigendom en controle, en boekhouding) en bedrijfsvoering (inclusief bedrijfsethiek en fiscale transparantie).

We sluiten bedrijven uit die de laagste scores hebben op het gebied van governance.

Uitsluitingen van staatsobligaties.

Soevereine blootstellingen zijn blootstellingen aan centrale, regionale of lokale overheden.

Duurzame obligaties uitgegeven door niet-conforme staten kunnen nog steeds in aanmerking komen.

Publieke of private bedrijven die actief zijn in niet-in aanmerking komende staten zijn niet automatisch uitgesloten. Ze worden beoordeeld volgens de criteria die van toepassing zijn op (private) bedrijven

Landen die vrijheid beperken

We gebruiken de Freedom House-index als maatstaf om de naleving van politieke vrijheid en burgerrechten te beoordelen. Politieke vrijheid omvat onder andere de vrijheid van verkiezingen, het recht om zich te organiseren en de transparantie van de overheid. Burgerrechten omvatten onder andere de onafhankelijkheid van de media, de academische wereld en religie, evenals de vrijheid van meningsuiting.

Uitsluitingscriteria: Landen die niet als "Vrij" worden geïdentificeerd.

Gesanctioneerde landen

Uitsluitingscriteria: Landen die door de Europese Unie en de Verenigde Naties zijn gesanctioneerd.

Belastingparadijzen

De EU-lijst van niet-coöperatieve rechtsgebieden voor belastingdoeleinden maakt deel uit van het werk van de EU om belastingontduiking en -fraude te bestrijden. Het bestaat uit landen die hun toezeggingen om te voldoen aan de criteria voor goed fiscaal bestuur binnen een specifieke termijn niet zijn nagekomen, en landen die hebben geweigerd dit te doen. Zowel binnen de EU als internationaal werkt de EU aan het bevorderen en versterken van mechanismen voor goed fiscaal bestuur, eerlijke belastingheffing en wereldwijde fiscale transparantie om belastingfraude, -ontduiking en -ontwijking te bestrijden.

Uitsluitingscriteria:

- Landen die door de Europese Unie als belastingparadijzen worden beschouwd.
- "Niet-coöperatieve rechtsgebieden voor belastingdoeleinden" of "fiscaal gunstige landen" zoals vermeld in de Belgische inkomstenbelastingcode van 1992.

Klimaat

De strijd tegen klimaatverandering is een van de pijlers van onze duurzaamheidsstrategie.

Uitsluitingscriteria: Landen die geen ondertekenaars zijn van het Akkoord van Parijs.

Le Wereldwijde Governance Indicators (WGI)

De sterkte van de staatsbestuur wordt gemeten aan de hand van de 6 wereldwijde governance-indicatoren (WGI), opgesteld door de Wereldbank:

1. Stem en verantwoordelijkheid
2. Politieke stabiliteit en afwezigheid van geweld/terrorisme
3. Effectiviteit van de overheid
4. Kwaliteit van regelgeving
5. Rechtsstaat
6. Beheersing van corruptie

Uitsluitingscriteria als een van de twee niet wordt nageleefd:

- *Het gemiddelde van de scores op de 6 WGI is minstens -0,59.*
- *Er mag geen score lager dan -1,00 zijn op een enkele WGI.*

Normatieve screeningcriteria

Onze aanpak omvat normgebaseerde filtering om ervoor te zorgen dat onze portefeuille in lijn is met internationale ethische normen en verantwoord zakelijk gedrag. Dit filterproces identificeert en sluit investeringen uit in bedrijven die niet voldoen aan de belangrijkste wereldwijde normen op het gebied van mensenrechten, arbeidsnormen, milieubescherming en anti-corruptiepraktijken. Het kader voor deze uitsluiting wordt geleid door de volgende internationale conventies en principes.

Global Compact van de Verenigde Naties (UNGC)

Het Global Compact van de Verenigde Naties is een op principes gebaseerd kader voor bedrijven, waarin tien principes worden uiteengezet op het gebied van mensenrechten, arbeid, milieu en corruptiebestrijding. Het Global Compact van de Verenigde Naties is het grootste wereldwijde initiatief voor duurzaamheid en maatschappelijk verantwoord ondernemen, met 13.000 deelnemers uit bedrijven en andere belanghebbenden in meer dan 170 landen.

Uitsluitingscriteria: Emittenten die niet in overeenstemming zijn met het Global Compact van de Verenigde Naties.

OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen

De OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen bieden principes en normen voor verantwoord zakelijk gedrag in een mondiale context, in overeenstemming met toepasselijke wetten en internationaal erkende normen. De richtlijnen bestrijken bedrijfsethiek op het gebied van werkgelegenheid en arbeidsverhoudingen, mensenrechten, milieu en belastingen. Bedrijven die betrokken zijn bij praktijken die in strijd zijn met deze richtlijnen worden uitgesloten van investeringen.

Uitsluitingscriteria: Emittenten die niet in overeenstemming zijn met de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen.

Conventies van de Internationale Arbeidsorganisatie (IAO)

De conventies van de Internationale Arbeidsorganisatie (IAO) zijn een reeks internationale overeenkomsten die zijn ontworpen om de rechten van werknemers wereldwijd te beschermen. Ze bestrijken belangrijke gebieden zoals de uitbanning van dwangarbeid, kinderarbeid, discriminatie op de werkplek en het recht op vrijheid van vereniging en collectieve onderhandelingen. Deze conventies stellen minimumnormen vast voor arbeidsomstandigheden, gelijkheid en eerlijke behandeling, en bevorderen veilige en waardige arbeidspraktijken in alle sectoren en landen. De fundamentele conventies van de IAO zijn algemeen erkend en vormen de basis van arbeidswetten in veel landen.

Uitsluitingscriteria: Emittenten die niet in overeenstemming zijn met de fundamentele conventies van de Internationale Arbeidsorganisatie (IAO) en de Verklaring over fundamentele principes en rechten op het werk.

Richtlijnen van de Verenigde Naties inzake bedrijven en mensenrechten (UNGPBHR)

Deze richtlijnen definiëren de verantwoordelijkheden van bedrijven met betrekking tot de eerbiediging van mensenrechten. De UNGPBHR verwijzen expliciet naar de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens en de Verklaring van de IAO over fundamentele principes en rechten op het werk. De screening van naleving van mensenrechten omvat een uitgebreide reeks kwesties met betrekking tot mensenrechten en arbeidsrechten zoals gedefinieerd door de IAO.

Uitsluitingscriteria: Emittenten die niet in overeenstemming zijn met de Richtlijnen van de Verenigde Naties inzake bedrijven en mensenrechten.

Governance

Data

De gegevens die worden gebruikt om ons uitsluitingsbeleid uit te voeren, zijn afkomstig van gerenommeerde externe ESG-dataleveranciers zoals MSCI en Bloomberg. Deze leveranciers bieden uitgebreide en onafhankelijke beoordelingen van de naleving van internationale normen door bedrijven, zoals mensenrechten, milieunormen en anti-corruptiemaatregelen. De gegevens worden regelmatig bijgewerkt om eventuele significante schendingen of opkomende risico's weer te geven, zodat we een nauwkeurige en actuele uitsluitingslijst kunnen handhaven. Bovendien kunnen we bij ontbrekende gegevens interne analyses aanvullen om een grondige beoordeling van onze investeringen te garanderen. De betrouwbaarheid en transparantie van deze gegevens zijn essentieel voor het nemen van weloverwogen beslissingen en het handhaven van de integriteit van ons uitsluitingsbeleid.

Uitzonderingen

We zijn bevoegd om extra bedrijfsuitgevers toe te voegen met betrekking tot hun betrokkenheid bij een uitsluitingscategorie, op basis van gegevens van derden. Het is ook toegestaan om een betrokken bedrijf om specifieke redenen te verwijderen.

We kunnen, om redenen van diversificatie, actief-passief beheer of regelgeving, investeren in staatsobligaties uitgegeven door euro-emittenten die zouden worden uitgesloten door de soevereine uitsluitingscriteria, tot een maximum van 30% (in totaal) van de activa. Deze drempel kan tijdelijk worden overschreden in geval van buitengewone marktomstandigheden om de financiële belangen van beleggers te beschermen.

Dit beleid is van toepassing op nieuwe investeringen, waarbij het aanhouden van bestaande investeringen is toegestaan tot de vervaldatum van een schuldinstrument, of in het geval van een aandeleninstrument, voor een verlieslatende investering of om regelgevende/liquiditeitsredenen.

In geval van een uitzonderlijke internationale gebeurtenis kan desinvestering worden uitgesteld na goedkeuring door het Investeringscomité en ALCO en de Directeur Duurzaamheid, met een maximum van 1% van de beheerde activa (AUM).

Implementatie

De toepassing van dit uitsluitingsbeleid zou het risico-rendementsprofiel van deze fondsen niet significant moeten wijzigen. Daarom worden de effecten op de lijst van uitgesloten bedrijven die uit onze beleggingsfondsen worden verwijderd, niet uitgesloten van de referentie-indices waartegen onze activa worden beheerd. Het totale aantal uitgesloten emittenten uit ons universum zal openbaar beschikbaar zijn.

Herziening

We streven ernaar om dit beleid jaarlijks bij te werken. Tussentijdse wijzigingen kunnen echter plaatsvinden. De datum van de meest recente update wordt aan het begin van dit document vermeld.

Rapportering en transparantie

We zetten ons in om transparantie te handhaven met onze belanghebbenden met betrekking tot ons uitsluitingskader. Om vertrouwen en verantwoordelijkheid te bevorderen, maken we de uitsluitingscriteria en drempels duidelijk en toegankelijk bekend in bijlage I van dit document. Dit beleidsdocument zal toegankelijk zijn via onze website of via directe communicatiekanalen. In geval van overtredingen of controversiële beslissingen zullen we een uitleg geven van onze beslissingen om transparantie te waarborgen en de afstemming met onze waarden te demonstreren.

Annex I – Uitsluitingstabel

		Categorie	Screeningmaatregel	Limiet
Bedrijven	Gedrag	Normatieve uitsluiting	UN Global Compact	Faaltest
			UN GPBHR	Faaltest
			ILO	Faaltest
			OECD	Faaltest
		Controversieel gedrag	MSCI controversemethodologie	Faaltest
		Governance	MSCI governancebeoordeling	> 1
	Activiteiten	Wapens	Controversiële wapens	Faaltest
			Kernwapens	Faaltest
			Conventionele wapens productie	5%
			Conventionele wapens ondersteuning en diensten	5%
			Civiele vuurwapens	5%
		Fossiele brandstoffen	Onconventionele olie en gas	0%
			Conventionele olie en gas	5%
			Activiteiten gerelateerd aan conventionele olie en gas	5%
			Elektriciteitsproductie	Op basis van vloeibare brandstoffen Op basis van thermische steenkool
			Thermische steenkool	Mijnbouwproductie
		Andere activiteiten	Tabak	Tabaksproducent Tabaksleverancier
			Kansspelen	Blootstelling aan kansspelen
			Volwassenenentertainment	Blootstelling aan volwassenenentertainment
			Palmolie	
Overheden		Landen die vrijheid beperken	Freedom House Index	Faaltest
		Sancties	EU-sanctielijst	Faaltest
			VN-sanctielijst	Faaltest
		Governance	Worldwide Governance Indicators	Faaltest
		Klimaat	Akkoord van PARIJS	Faaltest
		Belastingparadijzen	Niet-coöperatieve rechtsgebieden voor belastingdoeleinden	Faaltest
			Fiscaal gunstige landen	Faaltest
			EU-belastingparadijzen	Faaltest